

«Про що розповідає дитячий малюнок»

Психологи твердять, що малюнок дитини – один з найточніших джерел інформації про неї. Адже малюнок для дитини є її мовою, якою вона може виразити найпотаємніше - те, що не може (або не хоче!) висловити словами.

Слід мати на увазі, що малюнки дитини починають ”розповідати” про неї з 4, а ще краще з 5 років.

Отже, попросіть дитину 5 років намалювати свою сім’ю. Тільки не кажіть кого саме – дитина має це вирішити сама. Нехай малює кольоровими ОЛІВЦЯМИ, а не фломастерами. Якщо у вас вийде непомітно підглянути, в якій послідовності дитина малюватиме персонажів, - розкриєте важливий дитячий секрет. Але пильнуйте, щоб малі хитруни не помітили вашої цікавості! Бо тоді матимете спотворену інформацію.

Отже, на що слід звернути увагу, аналізуючи дитячий малюнок?

1) персонажі і деталі

Першим і найбільшим малюють зображення найголовнішого в розумінні дитини члена родини (це може бути і вона сама!). Черговість малювання зображень показує пріоритетність членів сім’ї в уяві дитини.

Зазвичай лише після людей діти малюють інші деталі – хмарки, квіти, метелики тощо. Якщо ж дитина вимальовує „пейзаж”, а вже потім людей – це тривожний сигнал. Слід замислитися, чому дитина така байдужа до своїх близьких.

Численні прикраси (гудзики, бантики, намисто тощо) діти промальовують на фігурах тих, кого найбільше люблять. На деяких малюнках мами вбрані, наче королеви. Якщо ж такі прикраси є на „автопортреті” – це свідчить про бажання вирізнитися, привернути увагу, потяг до зовнішніх ефектів.

Зброя, загрозлива поза, чітко промальовані зуби і нігті свідчать або про агресивність, або про захисну форму поведінки. Слід з'ясувати, від кого дитина хоче захиститись.

Відсутність якогось члена сім'ї – ознака психологічного дискомфорту чи конфлікту. Наприклад, на малюнку нема батька, який приділяє дитині мало уваги чи буває надто суворий. На запитання „Де ж тато?” дитина відповідає: „На роботі”. Або на малюнку нема молодшого братика чи сестрички. Це означає, що дитина не може змиритися з тим, що їй стали приділяти менше уваги.

УВАГА! Не треба абсолютизувати відсутність когось із родини. Діти живуть сьогоднішнім днем, тож після сварки чи образи можуть „пропустити” кривдника. Якщо ж дитина „забула” намалювати себе – це серйозна проблема. І якщо навіть після нагадування „Ти забув намалювати себе” дитина каже „Потім намалюю” чи „Я вже не поміщаюсь”, значить, він відчувається самотнім, зайвим.

Буває, що дитина зображує неіснуючого члена родини (наприклад, братика чи сестричку). Отже, такі діти недоотримують уваги, вони потребують спілкування і ігор з батьками, а ще краще – з ровесниками.

2) розмір фігур на малюнку, товщина ліній, натиск олівця

Невпевнені, непристосовані до життя у колективі, нервові діти малюють маленькі фігури, що займають невелику частину аркуша, лінії тонкі, натиск слабкий. Можливо, хтось із батьків надто суворий з дитиною або постійно незадоволений нею, і тому дитина відчувається незахищеною у великому ворожому світі. Самотні діти малюють і себе малесенькими.

Треба знати, що невпевнені діти можуть шукати „компенсацію” зовні – у солодошах, загалом переїданні, володінні предметами (їм постійно потрібні нові й нові іграшки, якими вони майже не бавляться) і навіть у крадіжках.

Упевнені комунікабельні діти малюють з розмахом – великі фігури, добре натискаючи на олівець. Якщо дитина вважає себе „пупом землі” – то їй навіть може не вистачити аркуша для зображення себе, найкращого в світі. Діти з адекватною самооцінкою малюють себе однакового чи трохи нижчого зросту від батьків. Розмір зображень також говорить про місце, яке посідає ця людина у житті сім'ї. Якщо молодшого брата чи сестру дитина малює більшим за себе, це означає, що молодший забирає всю увагу батьків.

На малюнках дітей, у яких швидко і безпричинно міняється настрій, так само міняється натиск олівця – то слабкий, то сильний.

Ознакою підвищеної тривожності малюка є часті виправлення, особливо такі, що лише погіршують якість зображення..

3) відстань між фігурами

Діти зазвичай малюють себе поряд з тим, кого найбільше люблять. (От вам і правдива відповідь на дурне доросле запитання „Кого ти найбільше любиш – маму чи тата?”). Якщо діти малюють себе в центрі між татом і мамою – значить, вони почуваються важливими для них і любимими.

Найдалі від усіх і від себе діти розміщують „нелюбимого” родича. Зображення когось у профіль чи спиною свідчить про напружені стосунки з цим родичем.

Якщо дитина намалювала себе окремо від інших, на певній відстані, це свідчить про відчуття ізолюваності, самотності, непотрібності.

Якщо фігури родичів розміщені далеко один від одного, відділені один від одного іншими предметами (квітами, тваринами тощо), це означає їх емоційну роз'єднаність, конфліктність у сім'ї, яку глибоко переживає дитина.

Надто щільне зображення фігур свідчить або про гарні тісні стосунки у сім'ї або про мрії дитини про такі стосунки.

4) зображення рук і ніг

Відсутність рук на „автопортреті” дітей після 6 років може свідчити про їх слабкість, пасивність, а у дітей після 10 років – про затримку інтелектуального розвитку. Такі діти можуть бути надто поступливими, не давати здачі, коли їх ображають інші діти, або почуватися безправними у своїй родині.

Підняті догори або великі довгі руки з великими пальцями на „автопортреті” можуть свідчити про агресивність дитини, а на зображенні батьків – про очікувану від них агресію – тобто образи, грубість.

Невпевнені діти часто малюють нестійкі фігури, з маленькими тоненькими ніжками. Так підсвідомо вони виражають відсутність підтримки, захищеності, міцного стержня в собі. Брак відчуття захищеності, тривожність може затримати розвиток емоційної зрілості, перешкоджати досягненню психічного здоров'я.

5) голова, рот, вуха, очі

Якщо обличчя промальоване ретельніше від інших частин тіла, то цей персонаж є значущим у житті дитини. Якщо дитина „пропускає” частини обличчя або ж малює лише овал – цей родич є джерелом негативних емоцій. Якщо таким чином зображене власне обличчя – дитина відчувається самотньою в сім'ї.

Завеликий рот свідчить про грубість, образи, яких дитина зазнає від члена родини. Замалий – про те, що з нею мало спілкуються. Якщо на обличчі лише рот – дитина потерпає від постійних нотацій і зауважень цього родича. Промальовування вух свідчить про те, що дитину слухають і чують (вуха на „автопортреті” - дитина слухає вас і чує). Відсутність вух – „не слухаю”, „не чую”. Те саме можна сказати і про очі. Але якщо намальовані лише очі (і/або вуха), ще й великі, із замальованими зіницями, - дитина повідомляє вам, що цей родич здійснює над нею постійний нав'язливий контроль, вона його боїться.

б) кольори

Діти відчують колір і підбирають його до свого настрою. Зазвичай діти середнього рівня емоційного розвитку використовують 5-6 кольорів. Ширша гама свідчить про натуру чутливу, емоційну. Якщо дитина старша 4 років малює 1-2 олівцями, це радше свідчить про її негативний стан у даний момент (синій – тривога, червоний – агресія, чорний – депресія). Використання лише простого олівця, за наявності кольорових, може свідчити про відсутність „чуття кольору” або про те, що в житті дитини бракує яскравих позитивних емоцій. Найважливіші для дитини персонажі вирізняються найбільшою кількістю барв. „Нелюбимих”, ворожих персонажів діти малюють чорним або темно-коричневим кольором. Якщо дитині затишно у родині, вона „одягає” себе у яскраві теплі кольори.

ВИСНОВКИ

Все вище сказане не є абсолютним законом. Не робіть поспішних висновків, якщо вам здається що щось не гаразд, не лякайтесь, поспостерігайте за дитиною якийсь час, адже малюнки – це дуже індивідуальна річ. Шановні батьки! Любіть своїх дітей, будьте уважні до них, малюйте з ними, бавтеся, розмовляйте! Ви ж хочете виростити щасливих людей, поряд з якими будуть щасливі всі?